

Thematische oproep **Ervaringskennis als motor, samenspel als weg**

De ervaringen van mensen met gezondheidsuitdagingen als uitgangspunt bij innovatie

Ben jij iemand met een chronische aandoening? Dan heb je waarschijnlijk ervaring met bepaalde vormen van zorg- of hulpverlening. Wellicht heb je op basis daarvan ideeën hoe die beter zou kunnen, vooral met betrekking tot het vergroten van de regie op je eigen leven als totaalplaatje. Daar zijn wij benieuwd naar! Het kan ook dat jij als professional geïnspireerd bent door de kracht van mensen met ervaringskennis van chronische aandoeningen en denkt dat daar nog veel meer mee te doen is. Of ben jij een ontwerper die graag samenspeltrajecten ontwerpt vanuit ervaringskennis, gericht op innovaties in het breed gedefinieerde gezondheidsdomein?

Als jij je hierin herkent nodigt het Agis Innovatiefonds (AIF) je uit deze oproep te lezen en een aanvraag in te dienen, contact op te nemen of naar één van onze meetups te komen om je nader te oriënteren.

Het hoofddoel van deze oproep is initiatieven te ondersteunen die de ambitie hebben om de ervaringen van mensen met een chronische aandoening als uitgangspunt te nemen bij innovaties. Het betreft innovaties in het brede veld van welzijn en gezondheid met de versterking van eigen regie als oogmerk. Initiatieven die de perspectieven van andere betrokkenen ook van aanvang af meenemen in het samenspel. Bovendien inspireren ze bestaande partijen om ook meer met de ervaringskennis van hun eindgebruikers te doen.

Met **ervaringskennis** doelen wij op kennis die is gebaseerd op bepalende, persoonlijke ervaringen van mensen met een chronische aandoening die effect hebben op hun gezondheid, welbevinden en met name op het voeren van de eigen regie op het eigen leven. Ervaringskennis is belangrijk. Omdat het gevoeld en doorleefd is. Dat geeft een intrinsieke motivatie voor innoveren vanuit gevoelde noodzaak en behoefte van eindgebruikers. Deze ervaringen en behoeften van de direct betrokkenen vormen de startmotor van de innovatie bij de initiatieven die wij graag ondersteunen.

In het **samenspel** dat volgt zijn meer betrokkenen dan alleen de mensen met een chronische aandoening. Ook zorgprofessionals, naasten, wethouders, patiëntenorganisaties, opleidingsinstituten, eigenlijk alles en iedereen die met het initiatief te maken heeft hoort erbij. Het realiseren van impactvolle innovaties in de domeinen gezondheid, zorg, onderwijs en welzijn kan niemand alleen. Alle stakeholders tijdig betrekken geeft de beste garantie om uit te komen bij de juiste oplossing, in de juiste vorm. Zodat het initiatief verschil maakt in de levens van mensen, door de co-creatieve werkwijze past in de omgeving én de implementatie of opschaling en verspreiding een logisch gevolg is van deze aanpak.

Ontwerpers uit de creatieve industrie zijn goed in het vinden van vernieuwende vormen van interactie om ervaringskennis te kunnen benutten, verdiepen en veralgemeniseren. Maar ook in het vertalen van die informatie naar nieuwe voorstellen voor verandering. Zij zetten verbeeldingskracht in om alternatieve mogelijkheden te tonen en om mensen mee te nemen in wat ze zouden kunnen willen. Dat is belangrijk, want de vraag naar wat mensen willen is lang niet altijd makkelijk te beantwoorden. Soms weet je het pas als je het

ziet. Zo ontstaan ook daadwerkelijke 'out of the box' oplossingen, die de bestaande systemen prikkelen tot anders denken en doen.

De vorige oproepen: [Chronisch Gezond](#) en [Latent Talent](#) tonen al veel mooie voorbeelden van de samenwerking met ontwerpers en wat dat in co-creatie oplevert voor eindgebruikers.

Daarom de uitnodiging aan nieuwe of bestaande coalities* om samen met ontwerpers te werken aan nieuwe producten, interventies of concepten ter versterking van de eigen/samen regie van mensen met (nog g)leen chronische aandoening. Met de ervaringskennis van eindgebruikers als startmotor en het samenspel met alle betrokkenen als weg.

'Als we de zorg verbeteren doen we dat meestal vanuit ons zorgsysteemperspectief. Maar voor echte innovatie moeten we vanuit andere perspectieven kijken, op de eerste plaats vanuit het perspectief van de client. Maar ook het perspectief van de zorgverlener moeten we niet vergeten.' Jeroen Lambriks, Bestuurder Amstelring

'Ervaringen van patiënten brengen vaak inzichten die vanuit het perspectief van de professional niet altijd meer worden gezien. De patiënt weet wat het is om ziek te zijn, zorg te krijgen en wat de gevolgen hiervan zijn voor de eigen, persoonlijke situatie. Door hiervan kennis te nemen en ook op te handelen kan de zorg écht worden verbeterd.' Anne-Miek Vroom, directeur Ikone

Werkwijze ontwerpend onderzoek

Het gaat om het ontwikkelen en presenteren van nieuw transformerend werk in de vorm van een ontwerpend onderzoek én de daaruit voortvloeiende (gedeeltelijke) implementatie. De beoogde innovaties in de vorm van producten, concepten of interventies voegen concrete waarde toe aan het leven van mensen met gezondheidsuitdagingen en inspireren de organisaties/systemen die dat beïnvloeden tot anders denken en doen. De voorstellen voor interventies, concepten en producten richten zich op het beantwoorden van één of meer van de volgende vragen.

	Ontwerp vragen
a	Hoe komen de perspectieven van de patiënt en die van de (gezondheidszorg)professional gelijkwaardig samen, op het niveau van het individu, de instelling, in onderzoek en onderwijs?
b	Hoe komen we tot collectieve kennis én initiatieven die hierop gestoeld zijn, met persoonlijke ervaringen als basis voor (gezondheidszorg)innovatie t.b.v. eigen regie versterking?
c	Hoe kan de leefwereld van mensen, hun perspectieven, ervaringen en behoeften, nog meer het uitgangspunt van (innovaties in) het brede gezondheidsdomein vormen?

Deel II

Inhoud

Coalities en aanvragers	3
Beoordeling	3
Subsidie	4
Lerende community	4
Aanvraagprocedure	5
Tijdlijn	5
Meetups	5
Contact	5
BIJLAGE De kracht van ontwerp bij de versterking van eigen regie	6

Coalities en aanvragers

Samenwerking tussen alle relevante partijen in het veld is een belangrijke voorwaarde voor impact. In coalities van *bijvoorbeeld zorgaanbieders, welzijnsorganisaties, patiëntenorganisaties, naasten, onderwijsinstellingen, ervaringsdeskundigen hebben de verschillende perspectieven allemaal een eigen rol en plek om het initiatief tot een succes te maken. Wij zien de uitvoering dan ook graag in handen van een breed samengesteld team, waaronder de mensen voor wie het initiatief bedoeld is.

Eén van de partijen treedt op als hoofdaanvrager voor het gezamenlijk initiatief. Hier zien wij in de *verkenningsfase* (eerste half jaar) een natuurlijke rol voor ontwerpers (en ervaringsdeskundigenorganisaties) als kartrekkers/aanvragers. In de *concretiseringsfase* van een jaar zien we een natuurlijke rol voor (vertegenwoordigers van) organisaties uit de wereld van gezondheidszorg, welzijn en ervaringsdeskundigheid. Mede gezien de implementatie-verantwoordelijkheid van deze laatste partijen is bestuurlijke goodwill een belangrijke voorwaarde hierbij.

Beoordeling

Aanvragen worden voor beoordeling voorgelegd aan de adviescommissie van het Agis Innovatiefonds. Ervaringsdeskundigen hebben ook een rol in het selectieproces. Bij voldoende kwaliteit selecteren we maximaal negen voorstellen. Deze voorstellen voldoen sowieso aan onze [basisvoorwaarden](#), scoren hoog op de beoordelingscriteria (zie onderstaand) en leveren ook met elkaar in samenhang een waardevolle bijdrage aan onze doelstellingen.

De voorstellen worden getoetst op:

<i>a</i>	<ul style="list-style-type: none"> • de mate waarin ze antwoord geven op de ontwerp vragen • de concrete waarde toevoeging aan regie op het leven van mensen met gezondheidsuitdagingen
<i>b</i>	<ul style="list-style-type: none"> • de betrokken partijen en hun expertise • de kwaliteit van het plan van aanpak • de wijze van impactmeting en verbeelding (m.n. 2de fase)
<i>c</i>	<ul style="list-style-type: none"> • de wijze waarop de ervaringen en behoeften van eindgebruikers als motor fungeren • het gedeeld eigenaarschap in de coalitie, waaronder de implementatie verantwoordelijken • de wijze waarop het samenspel met betrokkenen vorm krijgt, waaronder cofinanciering
<i>d</i>	<ul style="list-style-type: none"> • de mate waarin gezondheidsdomeinorganisaties geïnspireerd worden tot anders denken en doen • de mate waarin het initiatief te vertalen is naar een andere context of gebruikersgroep • de mate waarin continuïteit gewaarborgd is na de periode van subsidiëring door AIF

Subsidie

Per project is een maximumbedrag van €100.000,- beschikbaar, voor twee fasen. Voor de eerste, verkenningsfase van een half jaar is €40.000,- beschikbaar. Daarvan wordt minimaal de helft van €20.000,- beschikbaar gesteld voor de inzet van ontwerpkracht, materiaal, prototyping en testing. Het resterende bedrag wordt beschikbaar gesteld voor de samenwerkingspartners op het gebied van ervarings- deskundigheid, gezondheidszorg, welzijn en direct betrokkenen. Gezien de identiteit van het fonds is sprake van een maximale (maatschappelijke) vergoeding op uurtarieven.

Voor de tweede, concretiseringsfase van een jaar is een nieuw plan nodig dat goedkeuring behoeft van de adviescommissie van het Agis Innovatiefonds. Voor deze fase is €60.000,- beschikbaar, verdeeld over de partijen. De totale looptijd van de projecten betreft 1,5 jaar. Zie de [toelichting op de begroting](#) voor een gedetailleerde uitwerking van bovenstaande. Een subsidie wordt verstrekt op basis van de [algemene subsidievoorwaarden](#) van het Agis Innovatiefonds.

Lerende community

Als AIF zijn we onderdeel van een grotere beweging waar gezondheidszorg in brede zin vanuit de menselijk maat en eigen regie centraal staat. Wat is er nodig om deze beweging verder te brengen? Hoe versterken we eigen regie het beste? Welke rol spelen ervaringsdeskundigen, ontwerpers en zorgorganisaties hierin? Wat zijn goede manieren om aan implementatie te werken? Wat maakt dat een initiatief echt impact heeft en wat is onze rol daarin? Dit zijn de vragen waar we ons o.a. mee bezig houden en waar we lerend in zijn. Dat maakt dat we graag samen met de projecten van de programma's Chronisch Gezond en Latent Talent een lerende community vormen. Doel daarvan is de impact van de initiatieven te vergroten en met elkaar het leerproces te versterken t.b.v. de innovaties die ons voor ogen staan.

Gedurende de voorbereidingsfase en de looptijd van de initiatieven is er de mogelijkheid tot een informeel adviesgesprek en plannen we informatieve meetups waar je o.a. kennis maakt met ons fonds, andere (potentiële) aanvragers, ervaringsdeskundigen en reeds lopende projecten. Als de aanvraag wordt toegekend is er standaard een kennismakingsgesprek, een gesprek over de tussentijdse verantwoordingen en een eindgesprek.

Ook organiseren en faciliteren we inhoudelijke meetups. Dit doen we zoveel mogelijk op basis van behoefte van de projecten. Een open communicatie hierover is dan ook zeer wenselijk. Daarnaast hebben we een actieve rol in het verbinden van projecten met vergelijkbare thematieken of verbinden we juist op basis van aanvullende kwaliteiten.

Van projectdeelnemers stellen we de bereidheid tot het delen van ervaringen en inzichten zeer op prijs. Een (pro)actieve deelname aan dit soort activiteiten kun je aangeven in je urenraming.

Aanvraagprocedure

De complete aanvraag bestaat uit:

1. Een beknopt ingevuld [Agis Innovatiefonds aanvraagformulier](#)
2. Een plan van aanpak met daarin opgenomen een activiteitenplanning, de verwachte ureninzet en kosten voor prototyping, - testing en materiaal (zie [checklist plan van aanpak](#))
3. Een op het plan van aanpak aansluitende [begroting conform ons format](#) in Excel en de daarbij behorende [toelichting](#)
4. Een uittreksel uit het register van de Kamer van Koophandel van de aanvragende partij, evenals statuten en jaarrapportages van de laatste twee jaar

Tijdslijn

- Uiterlijk 17.00 uur 15 september 2022 is de deadline voor het indienen van de voorstellen via info@agisinnovatiefonds.nl
- Uiterlijk 17.00 uur 18 oktober 2022 is de bekendmaking van de geselecteerde voorstellen
- Vanaf 1 november 2022 starten de geselecteerde initiatieven van deze open oproep met hun verkennende fase. Deze fase duurt tot 1 mei 2023 en tot deze fase behoort ook het opleveren van een eindverantwoording en plan van aanpak voor de concretiserende fase. De concretiserende fase start op 1 juni 2023 en duurt 1 jaar. Deze fase is inclusief (gedeeltelijke) implementatie.

Meetups

- Algemene informatiesessie over de oproep | 8 juni 2022 van 15.30-16.30 [per Zoom](#)
- Inspiratiesessie met mooie voorbeelden, speeddates, en coalitievorming | komt in week 27
- Aan de slag met ervaringskennis-sen | komt medio november 2022

Opgave voor de meetups via ons secretariaat: info@agisinnovatiefonds.nl

Contact

We zijn beschikbaar voor vragen, maar ook bereid tot meedenken en sparren over je aanvraag, dus schroom niet om contact op te nemen met Annemarie Kuiper en/of Gerdine van Ramshorst voor een bel- of zoomafspraak via subsidie@agisinnovatiefonds.nl

BIJLAGE De kracht van ontwerp bij de versterking van eigen regie

We ervaren eigen regie als we zelf kunnen kiezen hoe we ons leven inrichten. Als we (mee)beslissen over wat er met ons gebeurt, gebruikmakend van onze eigen inzichten, talenten en mogelijkheden. Dit is cruciaal voor hoe we onze kwaliteit van leven ervaren. Dat is niet anders, of misschien wel nog meer van toepassing, als je (nog g)een chronische aandoening hebt. Toch is juist dan het voeren van eigen regie niet vanzelfsprekend. Het vraagt om een frisse blik, die het mogelijk maakt om (opnieuw) te ontdekken wat je wilt en belangrijk vindt in je leven.

Eigen regie

Eigen regie voeren of samen redzaam zijn, is de uitkomst van een (leer)proces. Een leerproces dat eindgebruikers, naasten, professionals en ontwerpers in co-creatie doorlopen. De verbeeldingskracht en ontwerpmethodieken van ontwerpers maken het mogelijk talenten en behoeften bloot te leggen. Zo ontdekken eindgebruikers en (zorg)professionals wat er echt toe doet én hoe dat vorm kan krijgen in de praktijk.

Samenbrengen ontwerp- en gezondheidswereld

In het programma Chronisch Gezond zijn partijen uit de ontwerp- en gezondheidswereld bij elkaar gebracht. De eerste oproep uit 2018 van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Agis Innovatiefonds samen, nodigde coalities van gemeenten, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties, ondernemers, mensen met een aandoening en ontwerpers uit om samen aan de versterking van zelfregie te werken. Dit heeft geresulteerd in 13 bijzondere initiatieven! Daar is het niet bij gebleven. AIF vervolgde haar koers met nieuwe oproepen onder de vlag van het programma Chronisch Gezond. In 2021 was daar de oproep Latent Talent die zich specifiek richtte op jongeren en hun mogelijkheden.

Deze oproep is een logisch vervolg op het voorgaande.